

<https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-4-11>

УДК 330:332

JEL G30, L21, M21

Б. П. Потопник

Особливості залучення іноземних інвестицій підприємствами у повоєнний період

У статті проаналізовано постійні виклики, які ставить повоєнний період перед українською економікою, з акцентом на важливість відновлення роботи підприємств різних секторів економіки. Досліджено вплив довгострокових наслідків війни та пандемії COVID-19 на економічну та фінансову стабільність підприємств. Установлено основні напрями необхідної адаптації до європейських стандартів і ринкових умов у контексті інтеграції України до Європейського Союзу. Визначено роль інноваційних підходів у відновленні виробничих потужностей і розробленні нових ринкових ніш. Узагальнено важливість фінансового забезпечення відновлювальних процесів і розроблено стратегічні напрями для підтримки сталого розвитку підприємств в умовах змінених економічних реалій. Проаналізовано наукові підходи до забезпечення стійкості економіки через упровадження інновацій і високотехнологічних розробок, зокрема в інформаційних технологіях, електроніці, енергоефективності та відновлюваній енергетиці. Оцінено вплив громадської активності та обговорень на соціальних платформах на готовність населення до відновлення інфраструктури. Розглянуто міжнародну підтримку як чинник, що сприяє ефективному відновленню економіки України. З'ясовано роль організаційно-економічних принципів у формуванні ефективного механізму залучення інвестицій, який містить стратегічне планування на рівні підприємств і регіонів.

Ключові слова: інвестиції, іноземні інвестори, повоєнний період, підприємства, механізми, пандемія.

Формулювання проблеми. У контексті постійних викликів, які ставить перед українською економікою повоєнний період, важливого значення набуває відновлення роботи підприємств різних секторів економіки. Відбудова підприємств не обмежується лише відновленням виробничих потужностей, але й охоплює широкий спектр економічних і фінансових проблем. Зокрема, відновлення матеріально-технічної бази стає першочерговим завданням, яке передбачає реконструкцію виробничих приміщень, упорядкування територій, оптимізацію внутрішньовиробничих логістичних процесів і відновлення кадрового потенціалу.

Розглядаючи економічні напрями відновлення, варто враховувати не тільки безпосередні втрати від воєнних дій, але й довгострокові наслідки пандемії COVID-19, яка суттєво вплинула на обсяги виробництва та фінансову стабільність підприємств. Інтеграція України до Європейського Союзу відкриває нові можливості для розвитку, проте також ставить перед підприємствами нові виклики, зокрема необхідність адаптації до європейських стандартів і ринкових умов. Це потребує глибокого перегляду виробничих стратегій, оновлення технологічних процесів і пошуку нових ринкових ніш.

Фінансове забезпечення відновлення виробництва вимагає від підприємств знання сучасних інвестиційних процесів і можливостей залучення зовнішнього фінансування. У цьому контексті важливим є розроблення і реалізація ефективних стратегій, які б забезпечили не лише відновлення, але й подальший розвиток підприємств на основі сталого розвитку та інноваційних підходів. Вирішення фінансових проблем у повоєнний час потребує також урахування змінених економічних умов і потенційних ризиків, а також грамотного планування та управління ресурсами.

© Б. П. Потопник, 2024.

Аналіз останніх досліджень. Багато дослідників визначили багатогранність і різнобічність сталого розвитку. Наприклад, М. Тимоць і Г. Стахів проаналізували сучасний стан залучення іноземних інвестицій, а також їхню динаміку за останні двадцять років. Також автори обґрунтували причини, які негативно впливали на обсяги залучених капіталовкладень [1]. А. Славкова та Д. Колісник дослідили стан інвестиційної привабливості України та проаналізували динаміку надходження іноземних інвестицій та динаміку індексу інвестиційної привабливості, ідентифіковано чинники, які впливають на скорочення інвестицій [2]. Т. Гуцан та О. Мельников охарактеризували сутність і роль інвестиційної привабливості економіки України в умовах війни, визначили чинники, що зумовлюють інвестиційну привабливість країни, та фактори, які впливають на неї під час воєнного стану [3]. Г. Олексюк та ін. розглянули на прикладі стратегічного планування розвитку Львівської області концептуальні підходи до управління регіональним розвитком з позиції інноваційного підприємництва як важливого елемента економічного зростання [4]. Е. Забарна проаналізувала особливості інноваційних інвестицій і безпосередній вплив їх на економічний розвиток держави. Авторка встановила, що саме малий і середній бізнес є сприятливим ландшафтом для регіонального розвитку, тому, відповідно, й інвестицій в інноваційні проекти [5]. Г. Алексін охарактеризувала роль інституту інвестиційного банкінгу в повоєнному відновленні економіки [6], а В. Куцик та А. Грасименко здійснили моніторинг сучасного стану залучення іноземних інвестицій в економіку України [7]. В. Гринів та О. Клепанчук проаналізували роль інвестиційних процесів у післявоєнній відбудові торговельної галузі України [8]. О. Нечипоренко охарактеризувала актуальні проблеми залучення інвестицій в Україну під час війни [9].

Мета статті полягає в аналізі та розробленні стратегій відновлення та подальшого розвитку підприємств у повоєнний період з особливим акцентом на важливість фінансового забезпечення.

Основні результати дослідження. Воєнні конфлікти та кризові явища часто є чинниками, що стимулюють розвиток інноваційних підходів та активізацію підприємницької діяльності. Україна володіє значним потенціалом у сфері інноваційного підприємництва, особливо в таких галузях, як інформаційні технології, електроніка, енергоефективність і відновлювана енергетика. Збройні конфлікти завжди спричиняють значні втрати як у демографічному, так і в економічному вимірах, що зумовлює необхідність відновлення національної економіки після завершення воєнних дій. В умовах постійних безпекових викликів наука, високотехнологічні розробки та інноваційні рішення набувають особливого значення, адже саме вони можуть сприяти зміцненню національної безпеки, обороноздатності та стійкості економіки.

Аналіз суспільних настроїв, висвітлених у дискусіях на соціальних платформах, демонструє високий рівень готовності українського населення до відновлення зруйнованої інфраструктури як у містах, так і в сільській місцевості [1]. Громадські ініціативи та експертні обговорення свідчать про прагнення не лише повернути втрачені економічні й соціальні можливості, але й створити нову, більш розвинену та технологічно прогресивну інфраструктуру [2; 3]. Попри початкові побоювання щодо можливих економічних труднощів і недостатності міжнародної підтримки після завершення активної фази бойових дій, на сьогодні спостерігається позитивна динаміка. Численні уряди й міжнародні організації висловлюють готовність сприяти відбудові України, пропонуючи фінансову, технологічну та експертну допомогу, що створює сприятливі умови для сталого економічного відновлення.

В умовах повоєнного періоду ці виклики значно поглиблюються, адже необхідно вирішувати питання як відновлення, так і забезпечення сталого функціонування підприємств, що вимагає залучення значних інвестицій. Ефективне забезпечення сталого розвитку в таких умовах вимагає розроблення

та впровадження спеціалізованих механізмів для акумуляції необхідних інвестиційних ресурсів.

Механізм визначення послідовності дій для залучення інвестицій в українські підприємства в повоєнний період має базуватися на розроблених організаційно-політичних принципах (табл. 1).

Таблиця 1

Організаційно-економічні принципи	
Принцип	Характеристика
Стратегічна перспектива	Кожне підприємство має визначити свої довгострокові стратегічні цілі, урахувуючи поточний стан відновлення та потенційні можливості ринку. Важливо, щоб ці стратегії були розроблені в тісній співпраці з урядовими структурами і місцевими органами влади для забезпечення їх відповідності загальнодержавним економічним планам та ініціативам євроінтеграції.
Регіональна координація	Обласні органи влади мають розробляти власні плани залучення інвестицій, керуючись національною стратегією та враховуючи специфіку та потреби місцевих громад. Ці плани мають включати стимули для інвесторів, спрямовані на розвиток виробничої інфраструктури та інновацій.
Територіальний розвиток	Важливо, щоб територіальні громади активно включалися в процес планування, визначаючи свої пріоритети у відновленні та розвитку. Це може включати зосередження на певних видах економічної діяльності, які найкраще кореспондують з місцевими ресурсами та потребами.
Інвестиційна привабливість	Підприємства мають активно працювати над підвищенням своєї інвестиційної привабливості через інновації, впровадження сучасних технологій і вдосконалення управління. Це включає розробку прозорих та ефективних механізмів корпоративного управління, що можуть залучити як внутрішні, так і зовнішні інвестиції.

Джерело: узагальнено автором основи [4-6].

Ці принципи мають стати основою для створення алгоритму залучення інвестицій, що допоможе українським підприємствам не лише відновити свою діяльність після війни, а й стати більш конкурентоспроможними на міжнародній арені. Принципи мають формуватися у вигляді чіткого алгоритму, який передбачатиме кілька основних напрямів [7]. Зокрема, важливо встановити стратегічні перспективи для кожного підприємства, урахувуючи їхню галузеву специфіку, що потребуватиме тісної співпраці з державними органами та місцевим самоврядуванням. Держава має розробити відповідні стратегії для кожного сектору економіки, керуючись потребами інтеграції в Європейський Союз, внутрішніми потребами країни та торговельними балансами [8]. Органи регіональної влади на основі урядових рекомендацій та оцінок економічного стану формують плани розвитку для своїх територій, а територіальні громади визначають інвестиційні потреби конкретних підприємств з акцентом на конкурентоспроможність, інноваційність та екологічні стандарти. У результаті на урядовому рівні формують стратегії розвитку галузей на основі запитів від підприємств і потенціалу територіальних громад.

Важливу роль у відновленні та розвитку національної економіки відіграють фінансові механізми. Трансформація фінансового сектору є важливою складовою ринкових перетворень і забезпечує основу для зростання економічного благополуччя населення. Ефективне формування капіталу на підприємствах та інвестиційні стратегії визначають потенціал для мобілізації ресурсів, що необхідні для підтримки реального сектору економіки. Забезпечення доступу до капіталу є критичним для відновлення економічної активності підприємств і стимулювання інвестицій, що сприяє відтворенню економіки [9].

На макроекономічному рівні інвестиції формують стратегічний курс економічного розвитку країни та її позиції на світових ринках. Інвестиції відіграють важливу роль у підвищенні виробничих потужностей та ВВП, стимулюючи попит на продукцію вітчизняного виробництва, приваблюючи

іноземний капітал, збільшуючи валютні резерви та зміцнюючи міжнародну фінансову стабільність. Інвестиційна політика держави на цьому рівні має на меті забезпечення стабільності та економічного зростання. На мікрорівні інвестиції сприяють розвитку окремих підприємств і організацій, підсилюючи їхні виробничі можливості, створення нових робочих місць, підвищення якості товарів і послуг. Це також сприяє підтримці технологічної конкурентоспроможності, стимулюючи інновації та дослідження. Залучення зовнішнього капіталу та інвестиції в розвиток людських ресурсів є важливими для збільшення продуктивності та стимулювання економічного зростання.

На мікрорівні інвестиції є критичним інструментом для сталого зростання та зміцнення конкурентоспроможності підприємств. Вони надають Україні можливості не тільки для розширення внутрішньої економіки, але й для покращення її позицій на світових ринках. Ці процеси мають велике значення для гарантування довготривалого та стабільного розвитку країни. Інвестиційна активність є життєво необхідною для прогресу будь-якої держави, проте в умовах воєнних дій ця діяльність потребує особливої уваги і стає стратегічним пріоритетом для підтримки стабільного функціонування економіки.

Аналіз показників прямих іноземних інвестицій за 2023 р. свідчить про зростання загального обсягу до 4,2 млрд дол. США. Це збільшення перевищує показники 2016-2017 рр., коли ця величина становила 3,8 та 3,6 млрд дол. США відповідно. Однак варто зазначити, що з 2020 р. методологія розрахунку прямих іноземних інвестицій була змінена Національним банком України (включно з реінвестованими доходами). Це призвело до того, що інвестиції, які не були виведені з країни, розглядаються як повторно інвестовані. Такий підхід наблизив облік їх в Україні до світових стандартів [10].

З початком повномасштабного вторгнення 2022 р. були запроваджені валютні обмеження, які суттєво зменшили можливість компаній виводити кошти з України. Як результат, значна частина прямих іноземних інвестицій 2023 р. складалася з реінвестованих доходів, що було вимушеним рішенням через валютні обмеження. Зниження загального обсягу прямих іноземних інвестицій 2022 р. на 5,8 млрд дол. США, навіть з урахуванням валютних обмежень, указує на значні збитки бізнесу. Однак зростання обсягу інвестицій 2023 р. свідчить про відновлення інвестиційної активності, попри недосконалу державну політику в цій сфері [10].

Упродовж дев'яти місяців 2024 р. прямі іноземні інвестиції в Україну досягли рівня 3,98 млрд дол. США, що на 14% менше порівняно з аналогічним періодом 2023 р. Чистий приплив таких інвестицій за цей же період виявився ще меншим – 3,64 млрд дол. США, показавши спад на 19%. Більшість цих інвестицій, а саме 64%, були реінвестовані у прибутки іноземних компаній, що діють в Україні, водночас за весь 2023 р. частка реінвестицій становила 75%. Зниження обсягу прямих іноземних інвестицій, а також мала кількість нових інвестицій є негативними тенденціями [11]. Попри обмеження, пов'язані з війною, від уряду очікують ефективніших заходів з приваблення іноземних інвесторів, що є критично важливим для макрофінансової стабільності та стимулювання довгострокового економічного зростання.

Залучення іноземних інвестицій має критичне значення для економіки України, особливо в контексті воєнних умов, які ускладнюють пошук нових інвесторів. Першою основною перешкодою на шляху залучення іноземного капіталу в Україну є відсутність ефективного захисту інвесторів і гарантій вкладень на законодавчому рівні, а також недосконалість судової та банківської систем, що збільшує ризикованість інвестицій. Корупція також суттєво підриває інвестиційну привабливість країни. Друга пов'язана з війною, яка серйозно підриває економічну стабільність, призводить до переселення населення, руйнування інфраструктури та переривання логістичних ланцюгів, створюючи додаткові ризики для інвестиційних проектів.

Однак значний інвестиційний потенціал України спонукає інвесторів до участі в проектах, зокрема у сферах інфраструктурного розвитку. Інвестиційна

діяльність в Україні базується на результатах комплексного аналізу економічних, політичних, і соціокультурних факторів країни, а також передбачає оцінювання економічної стабільності, ресурсів, інфраструктури, рівня освіти та доступу до ринків. Ретельний аналіз цих чинників допомагає визначити переваги та вразливості економіки, спрямовувати стратегічні ініціативи і створювати сприятливі умови для інвестування, що сприяє стабільному економічному зростанню підприємств і загалом економіки держави.

На сучасному етапі фінансово-інвестиційний потенціал є важливим чинником економічного зростання в багатьох українських регіонах і громадах, включно з тими, що розташовані поблизу зон воєнних дій або використовуються в логістичній підтримці військових потреб, а також у забезпеченні розміщення внутрішньо переміщених осіб і переміщених підприємств. Посилення конкурентоспроможності інноваційних підприємств відіграє значну роль у стимулюванні економічної активності регіонів, що своєю чергою сприяє зростанню заробітної плати і покращенню якості життя місцевих мешканців. Крім того, інноваційні підприємства залучають інвестиції, що позитивно впливає на розвиток місцевої економіки і зайнятість населення.

Спектр допомоги в післявоєнній відбудові України визначається з огляду на обсяг завданих збитків і специфіку сектору, що потребує відновлення. Різноманітність ушкоджень, як-то втрата житла чи робочих місць, екологічне забруднення, задає межі для формування напрямів відбудови, таких як промисловість, соціальна сфера, житлове будівництво, оборона та екологія. Цілі відновлювальної політики справляють істотний вплив на обрані стратегії, що можуть передбачати підвищення енергоефективності, екологічні ініціативи, вирішення соціальних проблем, спричинених війною, а також фокус на стратегічні сектори для сталого економічного розвитку. Основним напрямом є також забезпечення необхідних ресурсів для реконструкції підприємств, включно із залученням інвестицій.

Отже, для максимального залучення іноземних інвестицій у післявоєнний період підприємства мають зробити низку стратегічних кроків:

1. Створення стабільного та привабливого інвестиційного середовища. Це передбачає забезпечення юридичної та економічної стабільності, прозорість ділових операцій і захист прав інвесторів.

2. Інвестиції в розвиток інфраструктуру (транспорт, зв'язок та енергетика) можуть значно підвищити привабливість регіону для іноземних інвесторів. Підприємства мають ініціювати або брати участь у проєктах з розвитку інфраструктури.

3. Технологічні інновації спрямовані на залучення сучасних інвесторів, які часто шукають інноваційні компанії з високим потенціалом зростання. Підприємства мають інвестувати в дослідження та розробки, а також упроваджувати новітні технології у свої виробничі процеси.

4. Фокус на експорт – це розвиток продуктів і послуг, орієнтованих на експорт, який привертатиме іноземні інвестиції. Це також означає підтримку відповідних стандартів якості та сертифікації, що відповідають міжнародним вимогам.

5. Маркетинг і брендинг – підприємства активно просувають свої бренди та продукти на міжнародних ринках. Це передбачає участь у міжнародних виставках, проведення маркетингових кампаній і налагодження відносин з іноземними партнерами.

Ці кроки допоможуть підприємствам не тільки залучити іноземні інвестиції, але й ефективно їх використати для подальшого розвитку та забезпечення сталого зростання.

Висновки. В умовах повоєнного періоду основні виклики та стратегії, які повинні бути реалізовані для стабілізації та відновлення української економіки, підкреслюють значення комплексного підходу для відродження промисловості та інших секторів економіки. Важливість відновлення матеріально-технічної бази, кадрового потенціалу та оптимізація виробничих процесів є критично важливими

для забезпечення ефективності та конкурентоспроможності національної економіки.

Урахування довгострокових наслідків пандемії та воєнних дій вимагає від підприємств глибокого перегляду стратегічних напрямів і використання інноваційних підходів для залучення інвестицій і розвитку нових ринків. Інтеграція з Європейським Союзом відкриває нові можливості, але також ставить нові вимоги до адаптації європейських стандартів та умов ринку.

Акцент на фінансове забезпечення ініціатив, спрямованих на відновлення та сталий розвиток, є визначальним для подолання економічних труднощів і відновлення довіри національних і міжнародних інвесторів. Розроблення ефективних стратегій, що передбачає грамотне планування та управління ресурсами, має стати основою для зміцнення економіки та підвищення її стійкості в майбутньому. Тому успішне впровадження відновлювальних стратегій можливе за умови взаємодії підприємств з урядом, регіональними органами влади та громадськістю для забезпечення комплексного та цілеспрямованого підходу до реконструкції та модернізації національної економіки.

Список використаних джерел

1. Тимоць М., Стахів Г. Фінансові аспекти залучення іноземних інвестицій в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-70>
2. Славкова А., Колісник Д. Інвестиційна привабливість України: реалії в умовах війни та перспективи повоєнної відбудови. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-138>
3. Гуцан Т., Мельников О. Тенденції інвестиційної привабливості України в умовах воєнного стану. *Галицький економічний вісник*. 2024. № 2 (87). С. 31-39. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.02.030
4. Олексюк Г. В., Попадинець Н. М., Пітюлич М. М. Інноваційне підприємництво як елемент стратегічного управління розвитком регіону. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2023. № 1. С. 15-22. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-314-1-2>
5. Забарна Е. Інноваційні інвестиції як забезпечення сталого розвитку регіонів України у поствоєнний період. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-103>
6. Алексін Г. Роль інституту інвестиційного банкінгу в повоєнному відновленні економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-39>
7. Куцик В. І., Герасимова А. В. Моніторинг сучасного стану залучення іноземних інвестицій у економіку України. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2023. № 69. С. 53-58. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2022-69-07>
8. Гринів В., Клепанчук О. Роль інвестиційних процесів у післявоєнній відбудові торговельної галузі України. *Modeling the development of the economic systems*. 2023. № 2. С. 179-188. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-8-24>
9. Нечипорук О. Проблема залучення іноземних інвестицій в Україні під час війни. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-6>
10. Южаніна Н. Інвестиції з примусу. Завдяки чому під час війни в Україні зросли іноземні інвестиції? *Економічна правда*: сайт. 20.06.2024. URL: <https://pravda.com.ua/columns/2024/06/20/715490/>
11. Оцінка обсягів прямих іноземних інвестицій, в яких кінцевим контролюючим інвестором є резидент (round tripping) за 2010-2023 роки. *НБУ*: сайт. 2024. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FDI_round_tripping_ICL-DFS_pr.pdf

References

1. Tymots, M., & Stakhiv, H. (2023). Finansovi aspekty zaluchennya inozemnykh investytsiy v umovakh voyennoho stanu [Financial aspects of attracting foreign investments in conditions of martial law]. *Ekononika ta suspil'stvo – Economy and society*, 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-70> [in Ukrainian].
2. Slavkova, A., & Kolisnyk, D. (2023). Investytsiyna pryvablyvist' Ukrayiny: realiyi v umovakh viyny ta perspektyvy povoyennoyi vidbudovy [Investment attractiveness of Ukraine: realities in conditions of war and prospects for post-war reconstruction]. *Ekononika ta suspil'stvo – Economy and society*, 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-138> [in Ukrainian].
3. Hutsan, T., & Melnykov, O. (2024). Tendentsiyi investytsiynoyi pryvablyvosti Ukrayiny v umovakh voyennoho stanu [Trends in investment attractiveness of Ukraine in conditions of martial law]. *Halyts'kyi ekonomichnyi visnyk – Galician Economic Bulletin*, 2 (87), 31-39. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.02.030 [in Ukrainian].
4. Oleksyuk, H. V., Popadynets, N. M., & Pityulych, M. M. (2023). Innovatsiyne pidpryyemnytstvo yak element stratehichnoho upravlinnya rozvytkom rehionu [Innovative entrepreneurship as an element of

- strategic management of regional development]. *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu. Seriya «Ekonomiczni nauky» – Bulletin of Khmelnytsky National University. Series “Economic Sciences”*, 1, 15-22. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-314-1-2> [in Ukrainian].
5. Zabarna, E. (2024). Innovatsiyni investytsiyyi yak zabezpechennya staloho rozvytku rehioniv Ukrayiny u postvoyennyi period [Innovative investments as ensuring sustainable development of regions of Ukraine in the post-war period]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and Society*, 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-103> [in Ukrainian].
 6. Aleksin, H. (2023). Rol' instytutu investytsiynoho bankinhu v povoyennomu vidnovlenni ekonomiky [The role of the investment banking institute in the post-war economic recovery]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and Society*, 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-39> [in Ukrainian].
 7. Kutsyk, V. I., & Herasymova, A. V. (2023). Monitorynh suchasnoho stanu zaluchennya inozemnykh investytsiy u ekonomiku Ukrayiny [Monitoring the current state of attracting foreign investment to the economy of Ukraine]. In *Visnyk L'vivs'koho torhovel'no-ekonomichnoho universytetu. Ekonomichni nauky [Bulletin of the Lviv University of Trade and Economics. Economic Sciences]*: Vol. 69 (pp. 53-58). DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2022-69-07> [in Ukrainian].
 8. Hryniv, V., & Klepanchuk, O. (2023). Rol' investytsiynykh protsesiv u pislyavoyennyi vidbudovi torhovel'noyi haluzi Ukrayiny [The role of investment processes in the post-war reconstruction of the trade sector of Ukraine]. *Modeling the development of the economic systems – Modeling the development of the economic systems*, 2, 179-188. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-8-24> [in Ukrainian].
 9. Nechyporuk, O. (2023). Problema zaluchennya inozemnykh investytsiy v Ukrayini pid chas viyny [The problem of attracting foreign investments in Ukraine during the war]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and Society*, 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-6> [in Ukrainian].
 10. Yuzhanina, N. (2024, Jun 20). Investytsiyyi z prymusu. Zavdyaky chomu pid chas viyny v Ukrayini zrosly inozemni investytsiyyi? [Investments from coercion. Why did foreign investments increase in Ukraine during the war?]. *Economic Truth*: Website. URL: <https://pravda.com.ua/columns/2024/06/20/715490/> [in Ukrainian].
 11. Otsinka ob'yahiv pryamykh inozemnykh investytsiy, v yakykh kintsevym kontrolyuyuchym investorom ye rezydent (round tripping) za 2010-2023 roky [Assessment of the volume of foreign direct investments in which the ultimate controlling investor is a resident (round tripping) for 2010-2023]. (2024). *National Bank of Ukraine*: Website. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FDI_round_tripping_ICL-DFS_pr.pdf [in Ukrainian].

Potopnyk B. P. Peculiarities of attracting foreign investment by enterprises in the postwar period.

In the context of the constant challenges posed to the Ukrainian economy by the postwar period, the resumption of operations of enterprises in various sectors of the economy is of great importance. The resumption of business operations is not limited to the restoration of production capacity, but also covers a wide range of economic and financial issues. In particular, the restoration of the material and technical base is becoming a priority task, which involves the reconstruction of production facilities, landscaping, optimization of intra-production logistics processes and restoration of human resources. The purpose of the article is to analyze and develop strategies for the recovery and further development of enterprises in the post-war period, with a special emphasis on the importance of financial support. The article analyzes the ongoing challenges posed by the postwar period to the Ukrainian economy, with an emphasis on the importance of restoring the operation of enterprises in various sectors of the economy. The impact of the long-term consequences of the war and the COVID-19 pandemic on the economic and financial stability of enterprises is investigated. The main directions of the necessary adaptation to European standards and market conditions in the context of Ukraine's integration into the European Union are identified. The role of innovative approaches in restoring production capacities and developing new market niches is determined. The importance of financial support for recovery processes is summarized and strategic directions are developed to support the sustainable development of enterprises in the context of changed economic realities. The scientific approaches to ensuring economic sustainability through the introduction of innovations and high-tech developments, in particular in information technology, electronics, energy efficiency, and renewable energy, are analyzed. The impact of civic engagement and discussions on social platforms on the readiness of the population to restore infrastructure is assessed. International support is considered as a factor contributing to the effective recovery of Ukraine's economy. The role of organizational and economic principles in the formation of an effective mechanism for attracting investment, which includes strategic planning at the level of enterprises and regions, is clarified.

Keywords: investments, foreign investors, post-war period, enterprises, mechanisms, pandemic.

Потопнюк Богдан Павлович – аспірант кафедри фінансів Національного університету «Львівська політехніка» (e-mail: potopnyk.bohdan.p@gmail.com; ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-8346-3539>). Potopnyk Bohdan Pavlovich – Postgraduate of the Department of finance of the Lviv Polytechnic National University.

Надійшло 13.10.2024 р.